

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/97/2019
Identifikačné číslo spisu: 1111224385
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1111224385.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. K. J., bývajúceho v J., I. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou Heringeš & Véverka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Eisteinova 11, IČO: 44 786 182, proti žalovanej Slovenská produkčná, a. s., so sídlom v Bratislave, Brečtanová 1, Bratislava, IČO: 35 843 624, zastúpenej advokátskou kanceláriou Bugala - Ďurček, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 5B, IČO: 36 731 544, o primerané zadosťučinenie vo výške 19 949,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 127/2011, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. novembra 2016 sp. zn. 14 Co 347/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 7. februára 2013 č. k. 15 C 127/2011-271 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa ako autor slovenskej verzie hry Scrabble domáhal poskytnutia primeraného zadosťučinenia za použitie jeho autorského diela pri výrobe relácie „Sedem“, kedy bolo použité autorovo dielo ako dominantný vizuálny a identifikačný znak relácie v grafickom logu, upútavke, znelke i počas priebehu celej relácie a to bez súhlasu na použitie diela; rozhodol aj o trovách konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 10 ods. 1, § 12 ods. 1, 2, § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, § 32 ods. 1 zákona č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) účinného v čase vytvorenia diela uviedol, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno. Ako ďalej uviedol, prejudiciálne mal za preukázané a dospel k názoru, že žalobca je autorom prekladu slovenskej verzie hry Scrabble, avšak žalobca preložil a spracoval hru Scrabble do slovenského jazyka bez súhlasu autora originálu hry Scrabble na spracovanie a preklad do iného jazyka, a preto takýmto konaním došlo k porušeniu autorských práv autora originálu hry Scrabble. Súd prvej inštancie zdôraznil, že nakoľko žalobca nie je autorom - vynálezcom spoločenskej hry Scrabble, nemôže mať zabezpečenú ochranu autorských práv k hracej ploche ako takej, k hracím kameňom a ani k filozofii a pravidlám hry. Z vykonaného dokazovania mal preto súd prvej inštancie za preukázané, že v úvodnej znelke a relácii boli použité kulisy s písmenami a políčkom

hracej plochy, ktoré boli vyrobené a použité bez akejkoľvek súvzťažnosti k slovenskej verzii hry Scrabble. Išlo len o strohé použitie písmen za účelom označenia televíznej relácie Sedem, ktorá nebola štruktúrovaná v zmysle návodu a pravidiel slovenskej verzie hry Scrabble (použitie písmen bolo bez akéhokoľvek vzťahu ich hodnoty k vytvorenému slovu a použité, resp. vytvorené slová nemali ani žiaden súvis s obsahom relácie). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 15. novembra 2016 sp. zn. 14 Co 347/2013 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že autorstvo žalobcu k prekladu slovenskej verzie hry Scrabble bolo v konaní preukázané a poukázal na rozsudok Okresného súdu Košice II z 25. septembra 2007 č. k. 19 C 398/2001-79 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 30. októbra 2008 č. k. 2 Co 23/2008, ktorým bola žalobcovi priznaná autorská odmena v súvislosti s vytvorením slovenskej verzie a prekladu návodu hry Scrabble. Ako odvolací súd uviedol, aj v uvedenom konaní sa museli súdy zaoberať aktívnou a pasívnou vecnou legitimáciou účastníkov konania, a pokiaľ by toto autorstvo žalobcu nebolo preukázané, nebolo by možné žalobcovi priznať žalovanú autorskú odmenu. Odvolací súd však nepovažoval za správne právne závery súdu prvej inštancie čo do základu sporu, t.j., že nie je daný nárok žalobcu na ochranu jeho autorského práva voči žalovanej a na primerané zadosťučinenie z dôvodu, že žalobca preložil a spracoval hru Scrabble do slovenského jazyka bez súhlasu autora originálu hry Scrabble na spracovanie a preklad do iného jazyka a takýmto konaním došlo k porušeniu autorských práv autora originálu hry Scrabble. Odvolací súd mal za preukázané, že k uzatvoreniu distribučnej zmluvy medzi J.W.SPEAR & SONS PLC ako dodávateľom a ADAMS LIMITED ako distribútorom, musel predchádzať proces spracovania a prekladu hry Scrabble do slovenského jazyka. V opačnom prípade by spoločnosť J.W.SPEAR & SONS PLC nemohla vyrobiť slovenskú verziu tejto hry, ktorá bola v novembri 1994 uvedená na trh. Niet preto pochyb, že dotknuté subjekty súhlasili s vytvorením slovenskej verzie tejto hry, s jej výrobou v slovenskej mutácii a s jej predajom na území Slovenskej republiky a svoj súhlas vyjadrili aj písomne distribučnou zmluvou. Ako nesprávny považoval odvolací súd záver súdu prvej inštancie, že dizajn kulisy televíznej relácie Sedem (relácie glosujúcej udalosti posledného týždňa) nemá žiadnu „súvzťažnosť s dizajnom hry Scrabble“. Podľa dôkazov zadokumentovaných v spise je zjavné, že kulisy mali až na menšie odchýlky takmer úplnú zhodu s dizajnom uvedenej hry, pričom z hľadiska vizualizácie pre diváka nie je rozhodujúce, či niektoré písmená mali uvedenú inú hodnotu (index), akú používa slovenská verzia hry Scrabble. Hracie písmená a políčka zjavne tvorili dominantný vizuálny prvok relácie Sedem. Každý, kto pozná hru Scrabble a vzhliadol danú reláciu a jej upútavky, mohol nadobudnúť dojem, že ide o kulisy vytvorené na základe tejto hry. Odvolací súd tak dospel k záveru, že je daný základ sporu na uplatnenie finančných nárokov žalobcu za porušenie jeho autorských práv k slovenskej verzii hry Scrabble. K tvrdenému zásahu do autorských práv žalobcu malo dôjsť v období od 4. septembra 2009 do 2. októbra 2009 a od 16. októbra 2009 do 29. apríla 2011, a preto na prejednávajúcu vec treba aplikovať ustanovenia autorského zákona platného a účinného v tomto rozhodnom období, t.j. zákona č. 618/2003 Z.z. Záverom odvolací súd zdôraznil, že súd prvej inštancie pre nesprávnosť svojho právneho názoru neurobil vo veci žiadne dokazovanie čo do spôsobu a rozsahu porušenia autorských práv žalobcu a s tým súvisiacej dôvodnosti uplatnenej výšky primeraného zadosťučinenia, ktoré nemôže v rámci rozhodovania o dôvodnosti podaného opravného prostriedku nahradiť vo veci odvolací súd.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.). Uviedla, že pri posúdení právnej otázky unesenia dôkazného bremena sa vo vzťahu k preukázaniu povinnosti odvolací súd nesprávne riadil dôkazmi, ktoré neboli spôsobilé preukázať tvrdený zásah do práv žalobcu a osvedčiť obsah každej vyrobenej relácie. Ďalej dovolateľka namietala, že odvolací súd nesprávne právne vec posúdil, pokiaľ považoval súhlas s prekladom hry za implikovaný a nevyžadoval existenciu dôkazu preukazujúceho

takýto súhlas. Dovolateľka namietala aj svoju pasívnu vecnú legitimáciu. Záverom namietala aj neexistenciu základu sporu, pretože autorom hry ako aj dizajnu či pravidiel je osoba odlišná od žalobcu. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 419 C.s.p.). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone (§ 421 ods. 1 C.s.p.), alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 420 C.s.p.).

8. V danom prípade žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C.s.p.

9. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Základným (a spoločným) znakom rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C.s.p., je to, že ide buď o rozhodnutie, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, alebo o rozhodnutie, ktorým bolo zmenené rozhodnutie súdu prvej inštancie. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 C.s.p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. pristupuje dovolací

súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, alebo rozhodnutím, ktorým bolo zmenené rozhodnutie súdu prvej inštancie, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom uvádzanému dôvodu prípustnosti dovolania došlo alebo nedošlo.

11. Žalovaná dovolaním napadla uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá.

12. Uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdzujúcim alebo zmeňujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie (viď aj publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1380 a 1381).

13. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. prípustné.

14. Dovolací súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľkou namietanej procesnej nesprávnosti.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.